

كۆبۈنە ۋە يەكە نۆي نۆوان تاران ۋە واشنتون ”سەبارەت بە ئاگرېستى ھەرىمايەتى ۋە ئەتۆمى“

ئىران ھۆشدارى دەداتە ئىسرائىل: باشوورى لوبنان غەزە نىيە ۋە حزبوللا ھەماس نىيە!

الجريدة] ۋە رېپورتاژى پېنوس

داۋى ئەۋەى واشنتون بە كەمترىن زىانەۋە سەركەۋتوۋ بوو لە بەرپۈۋە بىردى گەپرى يەكەمى رۈۋبە رۈۋبۈۋە ۋە پۈستەۋخۇي نۆوان ئىسرائىل ۋە ئىران، سەرچاۋە يەكە پلە باللا لە ئەنجۈمەنى باللا ئاسايشى نەتەۋە يىيى ئىران ئاشكرى كىر كە ئەمىرىكا ۋە ئىران رۇژى چۈارشەممە رابردوۋ لە يەكەك لە ۋالاتانى كەنداۋ، خولى نۆيى كۆبۈنە ۋە ناپۈستەۋخۇي ئەمىنىيان ئەنجام داۋە؛ لە ۋە كۆبۈنە ۋە يەدا باسىان لە رېگەكانى كەمكردنەۋە پەرسەندى بارگىژى لە ناۋچە كەدا كىردوۋە ۋە، ئەگەرى پىشتىۋانىكىردى تاران لە ئارامى غەزە، لە بەرامبەر زىندوۋ كىردنەۋە ئەۋ رېككەۋتە نەنوسراۋەى كە پىشتەر لە نۆوان تاران ۋە واشنتون سەبارەت بە رېككەۋتە ئەتۆمى ئەنجام درابوۋ، باس كراۋە.

ئەۋ سەرچاۋە يە بە ”ئەلجەرىدە“ ي راگە ياندوۋە، كۆبۈنە ۋە رۇژى چۈارشەممە تەرخان كراۋە بو ئەۋەى ھەر لايەنىك داۋاكارىيەكانى بخاتە رۈۋ ۋە ھىچ ئەنجامىكى نەبوۋە ۋە، ھەر لايەنىك دىراسەى داۋاكانى ئەۋى تىرى كىردوۋە ۋە لە كۆبۈنە ۋە يەكە دىكەدا ۋە لام دەداتەۋە بو ئەۋەى (ئەم كۆبۈنە ۋە وانە) لە شوپىنىك ئەنجام بىردىت كە دواتر رېككەۋتە لەسەر بىردىت، داۋى ئەۋەى ھەردوۋ لايەن لەسەر پىۋىستى سىنوردانە كىردى كۆبۈنە ۋە كانىيان لە يەك ۋالاتا، رېك كەۋتەن.

لايەنى ئەمىرىكى پىشتىنارى بو شاندى بە شداربوۋى ئىران كىردوۋە كە بگەرىنەۋە بو ئەۋ رېككەۋتەنى پىشوۋ كە لە سەلتەنەى عومان كراۋە؛ رېككەۋتەنىك كە جەخت لەسەر جىبە جىكىردى مەرجەكانى رېككەۋتەنى ئەتۆمى بەبى راگە ياندى گەرانەۋەى بو ئەۋ رېككەۋتەنە، دەكاتەۋە. واتە تاران پابەند بىت بە راگرتى پىتاندى يۇرانيۇم بە رېژەى زىاتر لە سەدا 3.67 ۋە پابەندبوۋن بەۋ سىنورانەى لە سالى 2015 دا لە رېككەۋتەنە كەدا دانراۋن؛ لە بەرامبەردا واشنتون جىبە جىكىردى ھەندىك سزا بەسەر ئىراندا بەبى ھىچ راگە ياندىكى فەرمى رابگىرت. لەم ماۋە يەشدا ھەردوۋ لا ھەۋل دەدەن كە شوھەۋا يەك بخولقېنن بو دروستكىردى متمانە لە نۆوان يەكتر، ۋەك ئامادەكارىيەك بو گەرانەۋەى فەرمى بو رېككەۋتەنى سالى ۲۰۱۵.

سەرچاۋە كە ئامازەى بەۋەش كىردوۋە؛ لايەنى ئەمىرىكى داۋى لە تاران كىردوۋە گوشار بخاتە سەر ھاۋپە يمانەكانى بو راگرتى ھەلكشانى توندوتىژى، بەتايبەتى لە دەرياي سۈۋر ۋە، پالپىشتى لە دەستپىشخەرى (فۇرمول) ھى مىسرى بو ئاگرېست لە غەزە ۋە پىرۇژەى ئاگرېستى نۆوان ئىسرائىل ۋە حزبوللا لە باشوورى لوبنان بىكات. ھەروھە سەرچاۋە كە باسى لەۋەش كىردوۋە؛ شاندى ئەمىرىكى داۋى لە ئىران كىردوۋە ھاۋكارىيى ئازانسى نۆۋدەۋلەتتى ۋەزەى ئەتۆمى بىكات، ھەروھە دەرگەى بو ئاۋە لا بىكاتەۋە كە پىشكىنى ھەمە لايەنەى دامەزراۋە ئەتۆمىيەكانى ئىران بىكات پىش ئەنجامدانى ھەر رېككەۋتەنىكى نۆوان ھەردوۋ لا، بو دلىباۋون لە رېژە ۋە قەبارەى يۇرانيۇم ۋە ئاۋى قورس؛ چونكە ئىران لە كاتىكدا كە جىھان

سەرقالی جەنگی غەززە بوو، رێژەى كۆگەكردنى بەرز كردۆتەووە.

سەرچاوەكە رای گەیاندوووە كە ئەمەریكییەكان جەختیان لەووە كردۆتەووە كە گەڕانەووەى فەرمى بۆ رێككەوتنى ئەتۆمى، پێویستە دانوستان لەسەر چالاكییە ناوچەییەكانى ئێران و بەرنامەى مووشەكى ئێران و داىنكردنى درۆن و مووشەك بۆ پرووسیايشى لەگەڵدا بێت.

سەرچاوەكە ھەروەھا ئاماژەى بەووە كردوووە؛ شاندى ئێرانى بەروونى ئەووەى خستۆتە پروو كە بۆ كەمكردنەووەى بارگەزىیەكانى ناوچەكە، دەبێت واشنتۆن كۆتایى بە پشٹیوانییە بێسنوورەكانى بۆ ئیسرائیل بەھێنێت و، دەست بكات بە گرتنەبەرى ھەنگاوەكان بۆ كۆنترۆلكردنى تەلئەبیب. ئەم سەرچاوەیە گوتیشى، ئێرانییەكان پشستگىرى خۆیان بۆ ھەر یەكلاكردنەووەیەك دەربەریووە كە جەنگى غەززە بوەستین، یان ھەر رێككەوتنىك یان رێگەىك بۆ چارەسەر كردنى پرسى فەلەستین كە “رەزامەندى گەلى فەلەستین بەدەست بەھێنێت”، ھەروەھا بۆ باشوورى لوېنان. سەرچاوەكە تیشكى خستە سەر ئەویش كە؛ شاندىكە ھۆشدارى دا لەووەى ئەگەر ئیسرائیل ھەولێ داگیركردنى باشوورى لوېنان بدات، ئێران بێدەنگ نابێت و ھەموو ھەولێك دەدات بۆ پووچەلكردنەووەى ھێرشى ئیسرائیل؛ ئەمەریكییەكان و ئیسرائیلییەكان دەبێت بزائن كە پرسى باشوورى لوېنان، كە حزبولای لیبە و ھاوپەیمانى سەرەكى تارانە، تەواو جیاوازە لە پرسى غەززە، كە لەلایەن ھەماسەووە ھوكم دەكرێت.

سەبارەت بە رێوشوونى متمانەسازى لە دۆسیەى ئەتۆمى، سەرچاوەكە ئاماژەى بەووە دا كە تاران ھىچ متمانەىكە بە لایەنى ئەمەرىكى نییە و بۆیە ئەمەرىكییەكان دەبێت ھەنگاوى یەكەم بنین، ئەوكات تاران بە ھەنگاوى دووھم بە دواى ئەواندا دەبێت و دەیشلێت؛ شاندى ئێرانى وەلامى داواكارىیەكانى ئەمەرىكای داىووە سەبارەت بە پشكنین و، وتى وڵاتەكەى راپۆرتى وردى پشكەش بە ئازانسى وزەى ئەتۆمى كردوووە سەبارەت بە دامەزراووە ئەتۆمییەكانى و، بەپێى پەیماننامەى قەدەغەكردنى بلاو بوونەووەى چەكى ئەتۆمى، ھىچ پەرگەىك نییە كە رێگە بە ئازانسەكە بدات ئەم پشكنینانە ئەنجام بدات.

سەرچاوە:

<https://www.aljarida.com>